



– Jūsu kooperatīvs pastāv jau 17 gadus.

Ingrīda Vāvere: – Jā, kopš 2003. gada, kad kooperatīvu nodibināja 13 biedri. Šajos gados biedru skaits ir svārstījies uz vienu un otru pusi. Pirmskrīzes laikā ap 2008. gadu biedru skaits bija vislielākais – 22. No tiem, kas bija pašā sākumā, ir palikuši 7. Visas saimniecības ir no tuvākās apkaimes.

Ilona Andrēviča: – Arī pašas saimniecības ir laika gaitā mainījušās. Piemēram, manā saimniecībā *Plumpaiņi* kādreiz bija arī piena lopkopība, bet tagad nodarbojos tikai ar dārzenu audzēšanu uz lauka un siltumnīcās. Produktu pārstrādi vēl neesmu uzsākusi. Ar govīm bija tā, ka, lai darbotos tālāk, bija jāmodernizē ēkas un iekārtas, arī jāpaplašina ganāmpulks, kas prasīja pārāk lielus ieguldījumus. Mani bērni, ieguvuši izglītības citās jomās,

laukos atgriezties vismaz pagaidām neplāno. Es paralēli saimniecībai strādāju arī algotu darbu, tāpat kā mans vīrs, bet citās saimniecībās, kā Gaidas, Brigītas, Sarmītes, ienākumus veido tikai lauksaimnieciskā darbība.

I. Vāvere: – Mūsu kooperatīva biedri ir tiešām čakli un darbīgi, daudzreiz atzīti un sumināti pašvaldības un arī valsts mērogā – konkursā *Sējējs* un *Zaļā Pēda*. Tāpat priecājamies, ka mums piebiedrojušās saimniecības, kas nav sākušas darbību 90. gados, bet tikai šajā gadsimtā – piemēram, SIA *Jaunkalns* saimnieki pārcelsies no Rīgas uz laukiem. Jau tagad savā lauku īpašumā audzē ķiplokus un kartupeļus, veic pārstrādi, ceļ arī ekoloģisku māju no salmu ķīpām un māliem. Cilvēki ar skaidri izteikti zaļu domāšanu!

Gaida Krūmiņa: – Šie saimnieki ļoti iedziļinājušies dažādos ekoloģiskos jautājumos, vēlas pētīt veidus, kā bioloģiskās metodes izmantot cīņā ar kaitēkļiem un augu slimībām. Tāpat arī SIA *Gusts Apinis* izveidots pirms pāris gadiem, kad saimnieki pārcēlās uz laukiem. Viņu produkcija ir neparasta – amarants, idra u.c., atrasta arī bezglutēna produktu niša. Tā ir paaudze, kas ieguvuši izglītību un pieredzi citā jomā, tāpat uzkrājuši līdzekļus, bet tagad ir gatavi to visu ieguldīt laukos. Viņi ienāk ar citu vērienu, ambicioziem projektiem, modernām tehnoloģijām.

I. Vāvere: – Un tādi jauni saimnieki nav tikai pie mums, sastopu viņus arī citur Latvijā.

Savukārt mana saimniecība z/s *Jurbrenči* no Nītaures atrodas vistālāk – pie Siguldas. Sākotnēji saimniecība nodarbojās ar piena lopkopību, putnkopību, graudkopību un dārzenkopību. Tagad esam specializējušies graudkopībā un bioloģiski sertificētu zālāju sēklu ražošanā. AS *Rīgas Dzirnavnīks* audzējam auzu graudus. Ar produkcijas pārstrādi nodarbojamies nelielos apjomos. Saimniecībā ir bioloģiski sertificēti 68 ha zemes. Ērika Lemieša saimniecībā *Lejas Suces* ir sertificēti 62 ha zemes. Pārējās saimniecībās ir vidēji 10–20 ha.

G. Krūmiņa: – Dažās saimniecībās notikusi paaudzū maiņa – *Zilēnos*, *Drapmaņos*, *Andrēnos*. Piemēram, no *Drapmaņiem* mūsu kooperatīvā iestājās tēvs, bet nu jau saimnieko meita Brigita.

I. Vāvere: – Šajā saimniecībā tika izmantota saimnieka priekšlaicīgas pensionēšanās programma. *Drapmaņos* veiksmīgi uzsāka produktu pārstrādi – jauniem cilvēkiem drosmes un uzņēmības ir vairāk. Priekšlaicīgās pensionēšanās programmā bija arī mīnusi, tomēr tā deva jaunajiem cilvēkiem iespēju saskatīt savu nākotni laukos – laikā, kad jāveido ģimene un jādomā par nobāzēšanās iespējām. Tā kā saimniecības pārsvārē ir nelielas, vairākām paaudzēm nodrošināt iztiku ir praktiski neiespējami. Priecājamies, ka tā lauksaimniecībā ienāca daudzi jauni uzņēmīgi zemnieki Latvijā!

– Kooperatīvs nodrošina arī pārstrādes iespējas.

G. Krūmiņa: – Manā saimniecībā *Lušēni* produktu pārstrādi sākām vieni no pirmajiem. Vienkārši jutām, ka nav iespējams